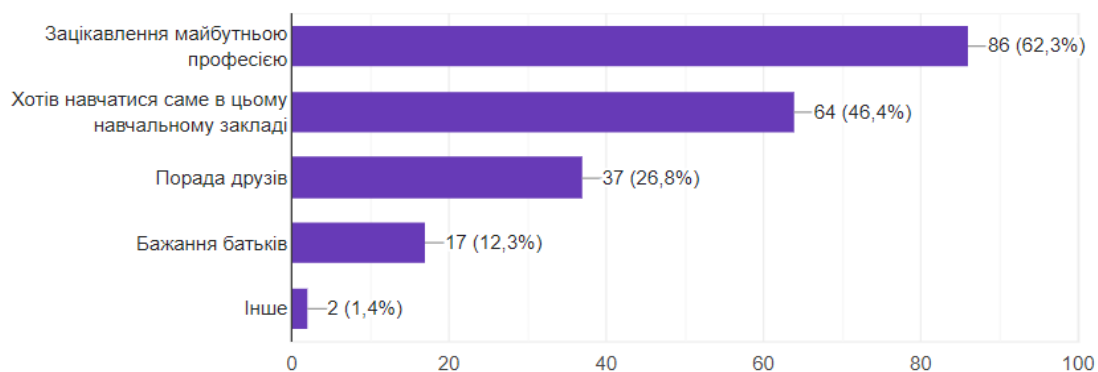

**Звіт про опитування студентів-першокурсників
щодо виявлення рівня адаптації до освітнього процесу
у Дунайському інституті водного транспорту Державного університету
інфраструктури та технологій**

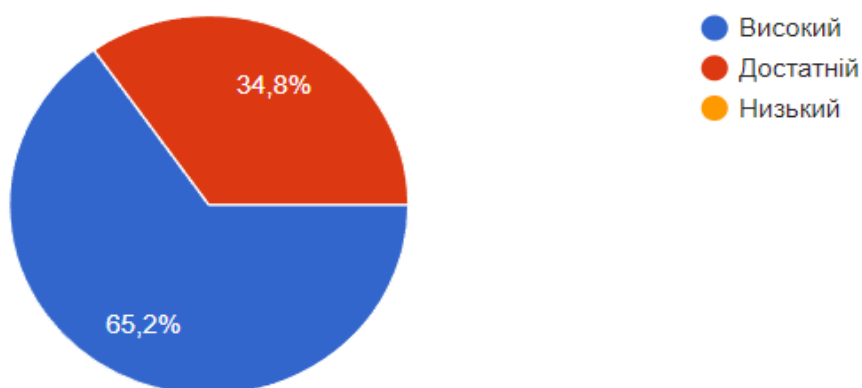
На підставі Положення про опитування (затверджено наказом ДУІТ №02.1-04-532/з від 23.09.2019), Плану проведення опитувань учасників освітнього процесу у ДІВТ ДУІТ на 2023-2024 н.р., у період з 04 по 15 грудня 2023 року у Дунайському інституті водного транспорту Державного університету інфраструктури та технологій було проведено анонімне опитування здобувачів вищої освіти першого курсу щодо виявлення рівня адаптації до освітнього процесу з використанням дистанційних технологій шляхом застосування електронних анкет (за допомогою Google форм). Здобувачів проінформували, що опитування є дуже важливою складовою процесу оцінювання якості викладання та сприяє поліпшенню організації освітнього процесу. Також було наголошено на забезпеченні анонімності процесу анкетування.

Результати опитування здобувачів освіти першого курсу були відображені у відсотковому значенні відповідно до кількості респондентів, що надали відповідь на те чи інше питання в анкеті. В анкетуванні взяло участь 138 здобувачів освіти першого курсу. Високі показники участі здобувачів в опитуванні дозволяють інтерпретувати кількісні та якісні дані та зробити попередні висновки.

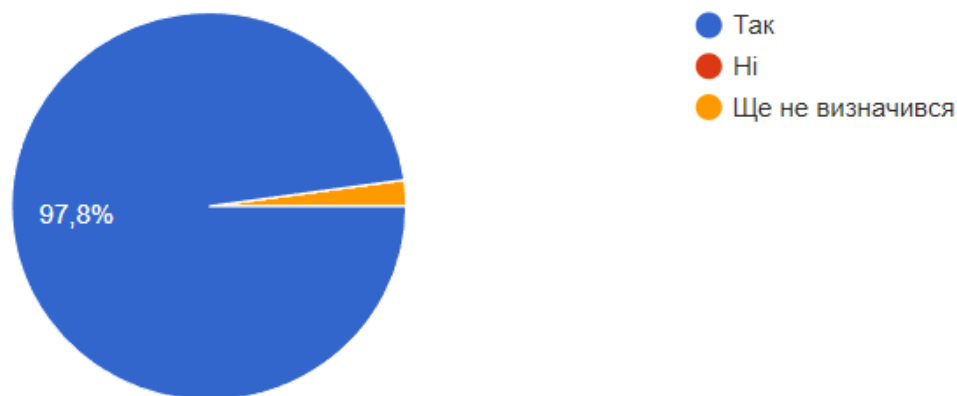
На питання «Що для Вас було поштовхом до вступу у Дунайський інститут водного транспорту Державного університету інфраструктури та технологій» можна було обрати декілька варіантів відповідей. 86 респондентів зазначили зацікавленість майбутньою професією, 64 – мали намір бажання навчатись саме в цьому навчальному закладі, 37 – свій вибір навчального закладу зробили завдяки пораді друзів, 17 – врахували побажання батьків, 2 респонденти обрали варіант «інше».

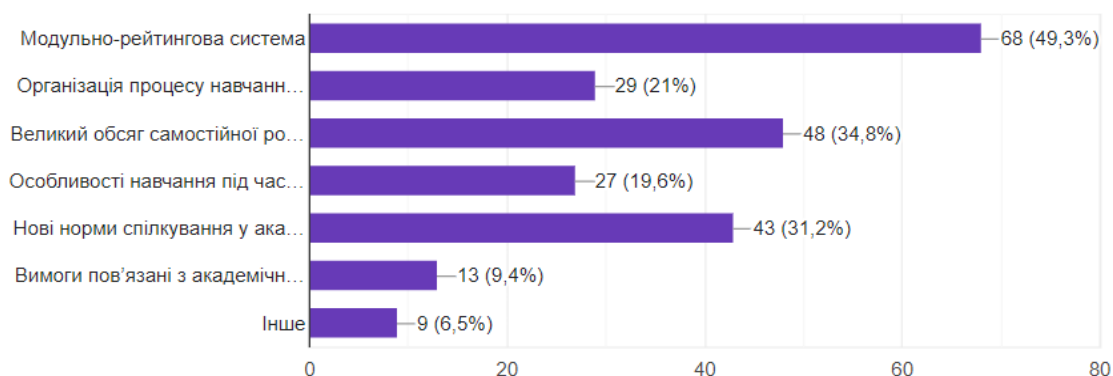
На пропозицію визначити рівень особистої адаптації, який полягає в здатності відповідати вимогам і нормам закладу вищої освіти, а також в умінні розвиватися в новому для себе середовищі, реалізувати свої здібності та потреби, не вступаючи із цим середовищем у протиріччя, 65,2% респондентів надали відповідь «високий», 34,8% – «достатній».

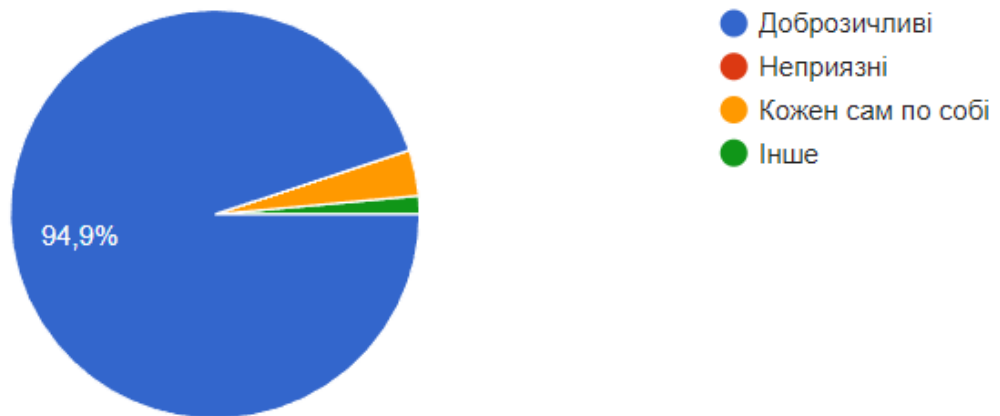
На питання «Чи розвинуті у Вас навички позитивної соціальної поведінки, саморегуляції, самовиховання, самоконтролю та корекції адекватної самооцінки?» 97,8% респондентів надали відповідь «так», 2,2% – ще не визначилися.

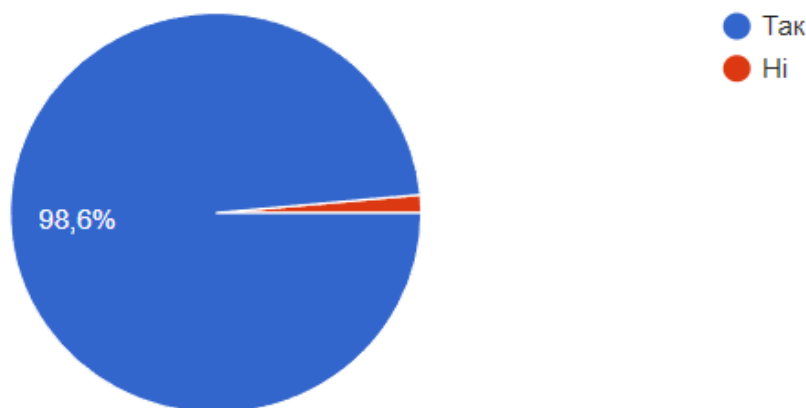
На пропозицію визначитися з чим незвичним (новим) зіштовхнулись опитувані, ставши здобувачами, можна було обрати декілька варіантів відповідей. Найпоширенішими були відповіді «модульно-рейтингова система» – 68 респондентів, «великий обсяг самостійної роботи» – 48 респонденти, «організація процесу навчання, щоденна кількість занять» – 29 респондентів, «особливості навчання під час реалізації дистанційної освіти» та «нові норми спілкування у академічному колективі» – 27 респондентів, «вимоги пов'язані з академічною доброчесністю» – 33 респонденти.

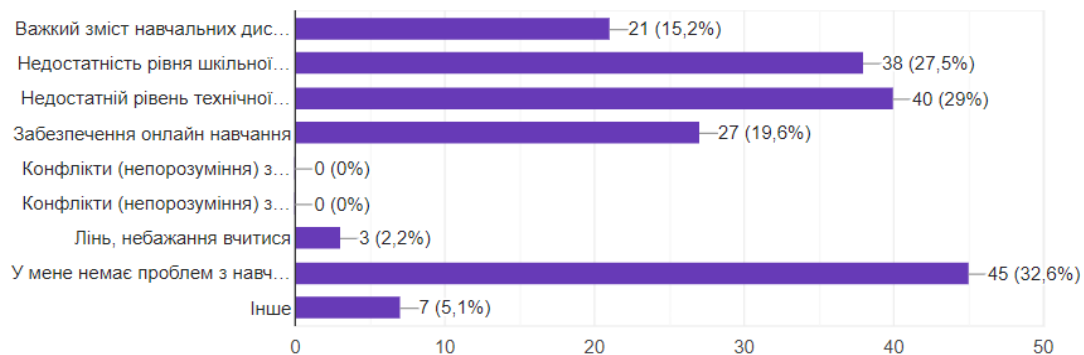
На питання «Які стосунки склались у Вашій групі?» 94,9% першокурсників дали відповідь «доброзичливі», відповіді «кожен сам по собі» та «інше» обрали 4% та 1,1% відповідно.

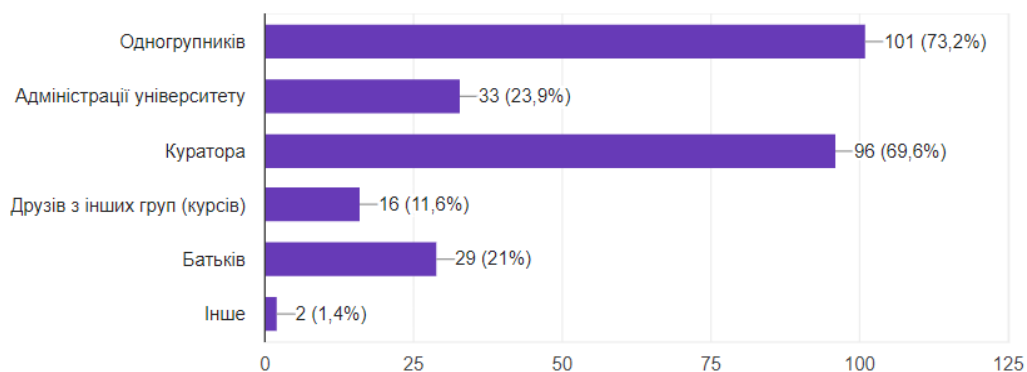
На питання «Чи відчуваєте Ви допомогу куратора під час онлайн організації освітнього середовища?» 98,6% першокурсників дали відповідь «так», 1,4% – «іноді».

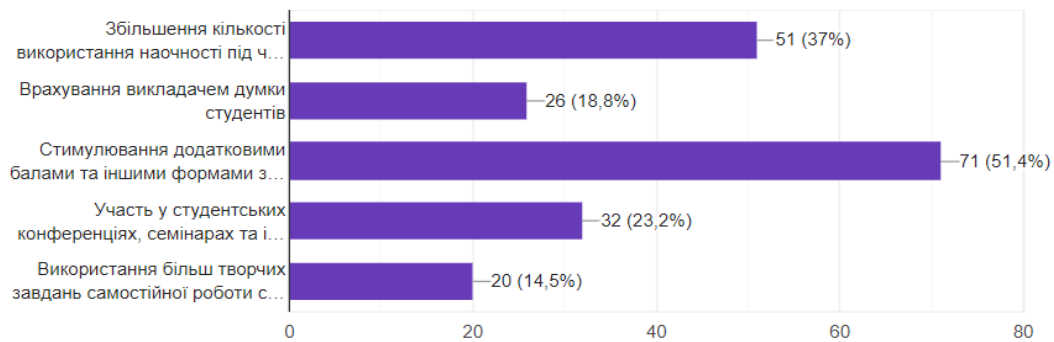
На пропозицію визначитися з чим пов'язані проблеми з навчанням, якщо вони є, можна було обрати декілька варіантів відповідей. Із запропонованих варіантів респонденти обрали такі: «недостатність рівня шкільної підготовки, отриманих раніше знань» – 38 респондентів, «недостатній рівень технічної складової (відсутність ноутбука, програмних застосунків, достатньої швидкості та стійкого інтернет зв'язку тощо)» – 40 респондентів, «важкий зміст освітніх компонентів» – 21 респондент, «лінь, небажання вчитися» – 3 респонденти, 45 респондентів відповіли, що не мають проблем з навчанням.

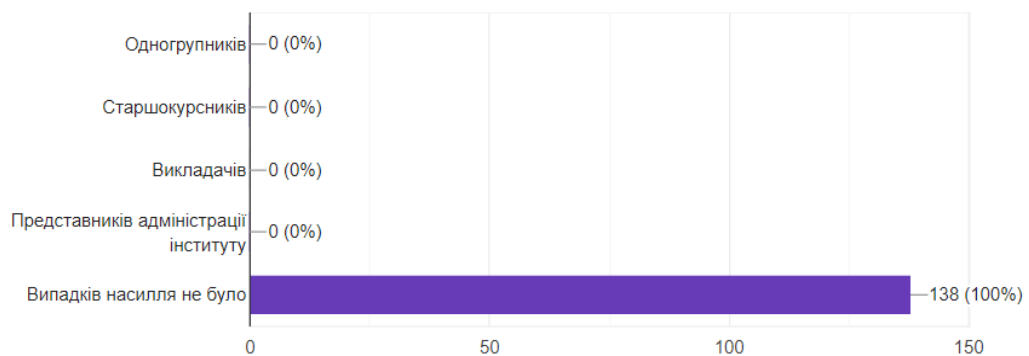
На пропозицію визначитися до кого по допомогу звернеться першокурсник, якщо виникне проблема під час навчання, можна було обрати декілька варіантів відповідей. Із запропонованих варіантів респонденти обрали такі: «до куратора» – 96, «до одногрупників» – 101, до «адміністрації інституту» – 33, «до батьків» – 29, «до друзів з інших груп» – 16.

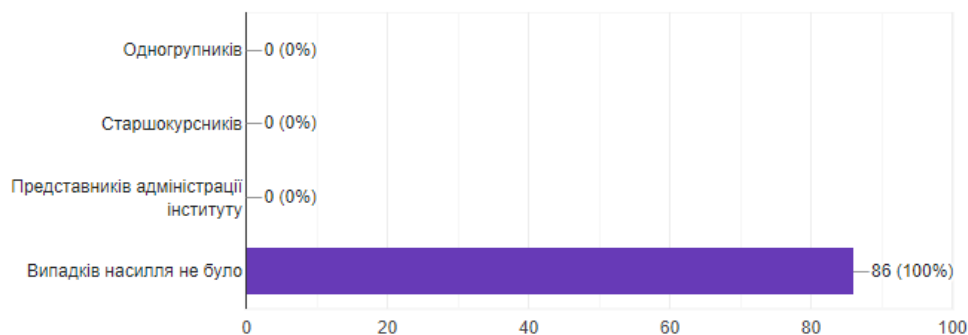
Щодо визначення дій, які б сприяли поліпшенню успішності (якості навчання), респонденти визначились так (можна було обрати декілька варіантів відповідей): 51 респондент обрав варіанти «збільшення кількості використання наочності під час проведення онлайн навчання (навчальних відео, презентацій тощо)», 71 – «стимулювання додатковими балами та іншими формами заохочення за високі результати у навчанні», 32 – «участь у конференціях здобувачів, семінарах та інших наукових заходах», 26 – «врахування викладачем думки здобувачів», 20 – «використання більш творчих завдань самостійної роботи здобувачів».

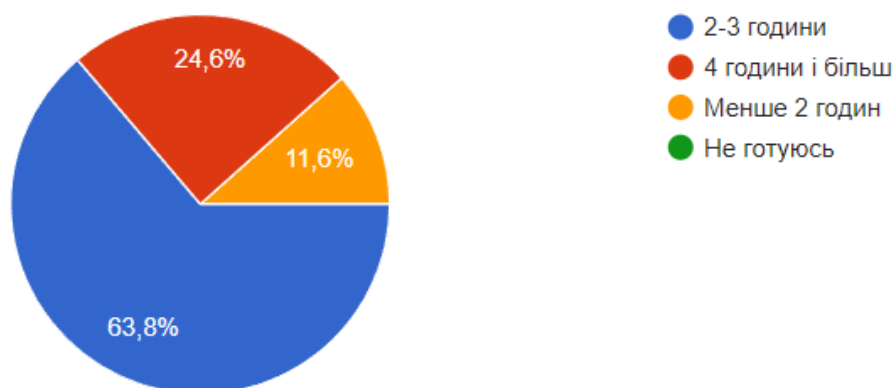
На питання «Чи мали місце під час онлайн навчання випадки булінгу (цькування), психологічного (емоційного) насилля по відношенню до Вас?» з запропонованих для відповіді 100% респондентів не обрали жодного і заперечили існування булінгу (цькування) або психологічного (емоційного) насилля в ДІВТ ДУІТ.

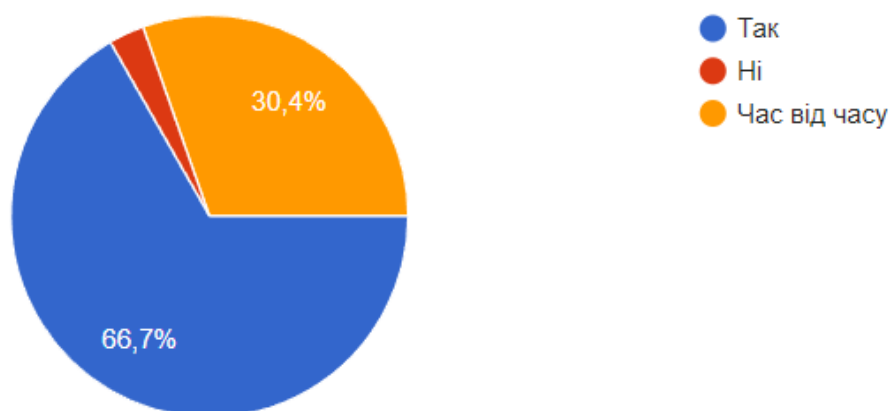
На питання «Чи мали місце під час онлайн навчання випадки жартів, натяків, тиску сексуального характеру по відношенню до Вас?» із запропонованих для відповіді 100% респондентів не обрали жодного і заперечили існування зазначених явищ в ДІВТ ДУІТ.

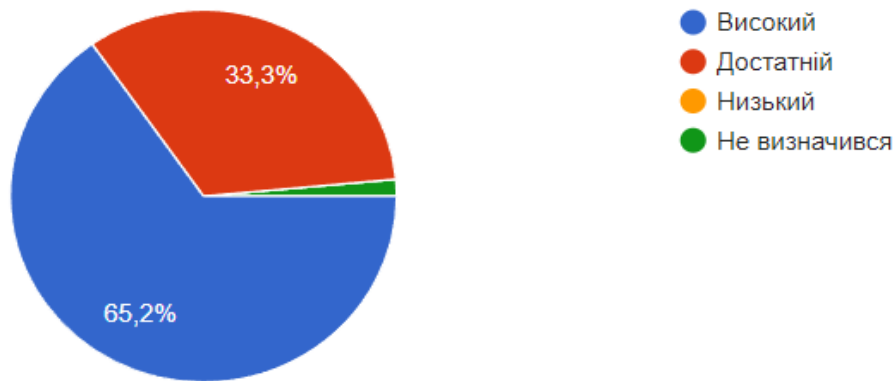
На питання «Скільки часу Ви витрачаєте на підготовку до занять кожного дня?» відповіді були такі: «2-3 години» – 63,8%, «менше 2 годин» – 11,6%, «4 години і більш» – 24,6%.

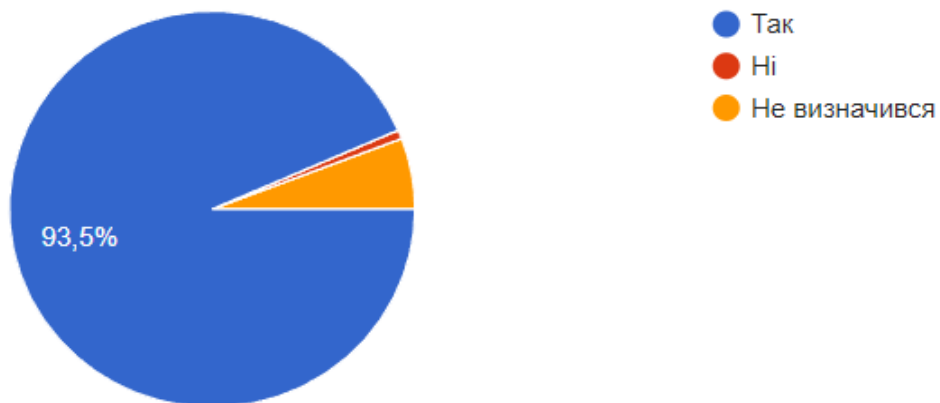
На питання «Чи берете Ви активну участь у заходах здобувачів, які пропонуються під час дистанційного навчання?» 66,7% респондентів відповіли «так», 30,4% – «час від часу», 2,9% – «ні».

Щодо оцінки рівня сформованості особистої відповідальності та навчальної активності 65,2% опитаних визначили його як «високий», 38,4% – як «достатній», 1,5% – ще не визначилися.

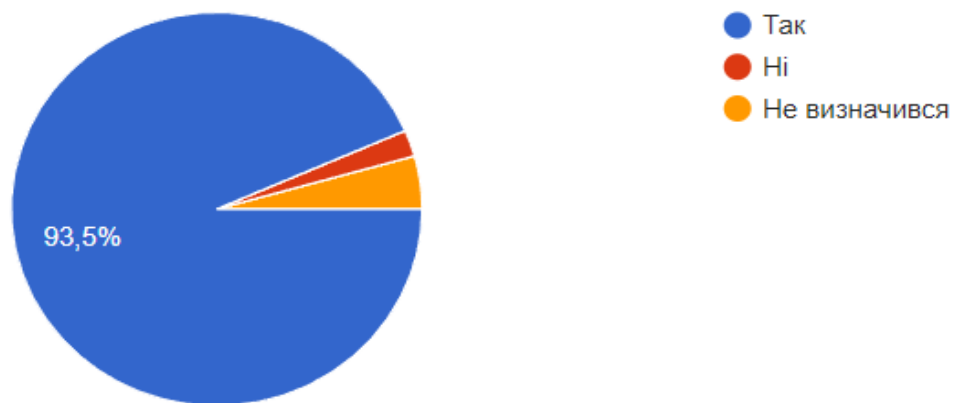

На питання «Чи володієте Ви прийомами раціонального мислення, концентрації, розподілу уваги?» 93,5% респондентів відповіли «так», 6% – ще не визначилися, 0,5% – «ні».

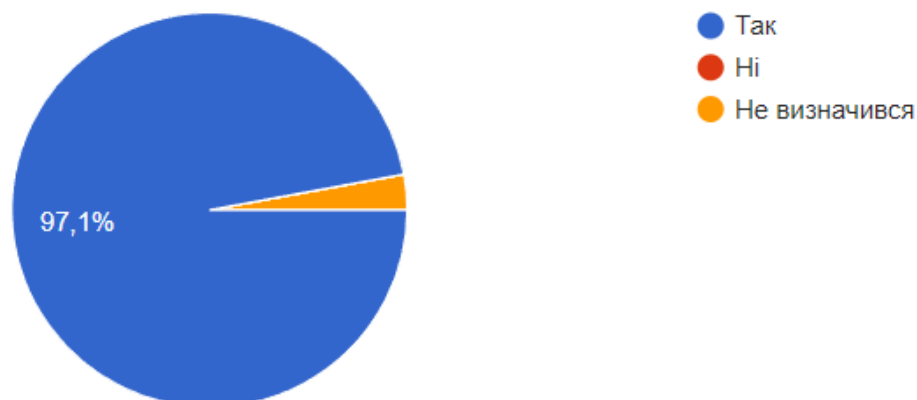

На питання «Чи володієте Ви вираженими навичками навчальної роботи, користування навчальною літературою, конспектування, організацією своєї самостійної роботи, особливо її планування?» 93,5% респондентів відповіли «так», 3,5% – ще не визначилися, 3% – «ні».

На питання «Чи в змозі Ви справитися з вимогами, обсягом і темпом роботи, які очікуються під час дистанційного навчання?» 97,1% респондентів відповіли «так», решта 2,9 % – ще «не визначилися».

На пропозицію закінчити речення «Найбільше під час навчання у ДІВТ ДУІТ мені подобається...» переважали відповіді:

- дистанційна форма організації освітнього процесу;
- проведення індивідуальної роботи та консультацій зі здобувачами онлайн із гнучким графіком;
- підтримка викладачами під час освітнього процесу;
- заходи, які проводяться у ДІВТ для формування фахових компетенцій та отримання порад від роботодавців та випускників;
- доброзичливе та поважливе ставлення викладачів;

- потужна інформаційна підтримка у будь-яких ситуаціях з боку адміністрації інституту та викладачів;
- наявність навчальних онлайн-ресурсів з кожного навчального курсу;
- своєчасне інформування щодо всіх питань з організації освітнього процесу, можливостей участі у додаткових майстер-класах з роботодавцями.

На пропозицію закінчити речення «Найбільше під час навчання у ДІВТ ДУІТ мені не подобається...» переважна більшість опитаних відповіла, що їй все подобається. Поодинокі зауваження стосувалися наявності технічних проблем в умовах дистанційного навчання, обсягу самостійної роботи, неможливості «живої» комунікації, збільшення кількості занять з англійської мови.

На пропозицію вказати проблеми, які сьогодні найбільше турбують, переважна більшість опитаних указала на складні обставини, пов'язані з військовою агресією, занепокоєнням щодо результатів першого підсумкового контролю, питання можливості успішного проходження співбесіди у крьюінгу, можливі проблеми з виїздом моряків за кордон, проблеми не пов'язані з навчанням та в цілому з інститутом, тимчасова відсутність зв'язку тощо.

Відповіді першокурсників на питання анкети свідчать про скоріше позитивне та конструктивне налаштування здобувачів вищої освіти першого курсу та їх загальну задоволеність ефективністю організації освітнього процесу у ДІВТ ДУІТ. Наявність деяких зауважень не заперечує високої оцінки освітнього процесу загалом. Але процес соціально-психологічної та організаційної адаптації здобувачів-першокурсників має певні труднощі для невеликої кількості респондентів.

Метою анкетування першокурсників було проведення діагностики рівня адаптованості здобувачів-першокурсників до освітнього процесу. Переважна кількість респондентів виявили високий коефіцієнт соціально-психологічної адаптації, здатність до самоконтролю й конструювання адекватних зв'язків та відношень. Більшість респондентів-першокурсників

мають активну особистісну позицію, усвідомлюють особливості нового статусу.

Невелика група респондентів виявила низький коефіцієнт адаптації до нових умов участі у освітньому процесі, психічне перевантаження, недостатню психологічну готовність до навчання в закладі вищої освіти, невміння здійснювати психологічну саморегуляцію власної діяльності та поведінки, що знижує адаптивні можливості. Для частини здобувачів в умовах воєнного стану освіта сприймається як дещо другорядне, адже своєрідну першість у цьому плані посідає особиста безпека та безпека членів сім'ї.

Отримані дані дозволяють сформулювати наступні пропозиції:

- продовжувати створювати у здобувачів адекватне уявлення про обрану професію, усвідомлення успішної значущості професії та формування позитивного ставлення до неї;
- для успішної адаптації продовжувати виявляти та розвивати здібності здобувачів;
- продовжувати створювати атмосферу довіри у взаємовідносинах зі здобувачами;
- кураторам проводити спільні заходи в академічних групах, націлені на згуртування групи та систематично виявляти здобувачів, які потребують психологічної допомоги, доводити до відома директората та разом складати план проведення індивідуальної роботи зі здобувачами;
- створювати комфортну психологічну середу у групах здобувачів освіти, що полегшує процес адаптації здобувачів до нових для них соціальних умов;
- не порівнювати між собою здобувачів вищої освіти під час аналізу їх поведінки. Будь-які висновки щодо здобувачів не повинні нести оціночний характер;
- продовжувати постійну взаємодію між здобувачами освіти, науково-педагогічними працівниками та представниками адміністрації ДІВТ в умовах війни;

- продовжувати забезпечувати максимально сприятливі умови навчання здобувачів, а саме: надання індивідуального графіка навчання, дистанційного доступу до навчальних занять, що є особливо актуальним для тих здобувачів, які зі зброєю в руках встали на захист України, проходять виробничо-плавальну практику на суднах іноземних власників;
- продовжувати реалізацію програми тренінгових занять представниками психологічних служб щодо підвищення рівня соціально-психологічної та організаційної адаптації першокурсників;
- продовжити проведення інструктажів щодо цивільного захисту, додаткових роз'яснень щодо правил поведінки під час воєнного стану (під час повітряної тривоги, обстрілу, авіанальоту, вдома, на вулиці, в транспорті, під час комендантської години), інформування про межі поширення, наслідки, способи та методи захисту, а також дії у зоні можливої надзвичайної ситуації.

Результати анкетування були розглянуті та обговорені на засіданні випускової кафедри СВЕТС на ВТ, СГД, ПМІТД та Вченої ради ДІВТ ДУІТ. Отримані зауваження та побажання респондентів будуть враховані при визначенні особливостей організації освітнього процесу в 2-ому семестрі 2023-2024 навчального року.

Директор ДІВТ ДУІТ
Голова Ради з якості освіти
ДІВТ ДУІТ

Олена ДАКІ

Олена БАЙРАМОВА